

ктивну думку» та спільні чи відмінні позиції з тих чи інших проблемних питань.

Підсумовуючи тези, хотілося б зазначити, що у новому навчальному році бажано б збільшити загальний обсяг вивчення політичної економії до двох семестрів, як це було раніше, для поглиблення досконалості ідеології політекономічного мислення майбутніх фахівців економічного профілю, їх масштабнішого відчуття сучасних тенденцій економічного світу, в якому їм доведеться працювати на конкурентних засадах.

Е. В. Мірошніченко, канд. пед. наук, доц.,
кафедра української та іноземних мов ФЕФ

ОСВІТНЯ АВТОНОМІЯ ЯК СУЧАСНА ТЕНДЕНЦІЯ ПРОЦЕСУ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ

Реформування вітчизняної системи вищої іноземної освіти у контексті Болонського процесу неможливе без переосмислення засад процесу навчання іноземних мов, перегляду змістовних аспектів навчання, форм організації навчального процесу. Зміни охоплюють практично всі елементи педагогічної системи і в першу чергу характер взаємодії студент — викладач. Викладач все частіше із організатора навчальної роботи перетворюється на своєрідного і часто непомітного помічника, порадирика студента. Така зміна ролі викладача в навчальному процесі відбивається не тільки у відборі й організації змісту навчання іноземних мов, а й визначенні методів і технологій навчання. Євроінтеграційні процеси в освіті стають своєрідним каталізатором передової педагогічної теорії, спрямованої на розвиток особистості студента, спроможного реалізовувати свої власні освітянські проекти, студента, який прагне самовдосконалення протягом усього життя.

Реалізація поставленої мети в галузі навчання іноземних мов передбачає відповідність рекомендаціям Ради Європи з мовної політики, які визначають компетенції та стратегії оволодіння ними в процесі вивчення іноземних мов, а також рівні сформованості вмій іноземної комунікативної компетенції студентів.

З огляду на те, що провідним видом діяльності студента в процесі його професійної освіти є професійно орієнтована діяльність навчання, а не власне професійна діяльність, вважаємо доцільним вживати термін освітня, а не професійна автономія студента, який лише розпочинає свій професійний розвиток. Освітня автономія як внутрішня особиста незалежність студента, ґрунту-

ючись на його здатності самостійно керувати процесом освіти, передбачає в процесі іншомовної професійної освіти передусім формування в студента самостійності в набутті навичок і вмінь іншомовної професійної комунікативної компетенції — іншомовної комунікативної компетенції в її професійному варіанті.

У процесі іншомовної професійної освіти, як відомо, застосовують різні (авторитарна, особистісно-орієнтована, індивідуально-орієнтована, самоорієнтована) моделі педагогічної взаємодії студент — викладач, в яких створюються неоднакові умови для розвитку освітньої автономії студента. Освітня автономія студента в процесі вивчення іноземних мов представлена такими різними видами, як обмежена, частково обмежена, напів- і повна автономія.

В умовах економічного ВНЗ оптимальними моделями педагогічної взаємодії, де студент може повністю реалізувати свої можливості, будуючи власні навчальні стратегії в процесі вивчення іноземних мов, є, на наш погляд, індивідуально-орієнтована і особистісно-орієнтована моделі.

Індивідуально-орієнтована — об'єктно-суб'єктна, безпосередня і опосередкована модель, поширення якої пов'язано із швидким розвитком інформаційних технологій. Характеризується суттєвим зниженням ролі і сфери впливу викладача, який на основі друкованих і комп'ютерних програм навчання, застосування інформаційних технологій допомагає студенту визначити індивідуальну стратегію опанування іноземних мов.

Особистісно-орієнтована — суб'єктно-об'єктна модель, яка передбачає спілкування студента і викладача як рівноправних партнерів. Підвищується роль самонавчання. Одним із головних завдань викладача є створення умов для автономної іншомовної мовленнєвої діяльності кожного студента.

Щодо самоорієнтуючої моделі взаємодії, то вона більш характерна для студентів старших курсів, в яких вже сформовано навички самостійної роботи. Це — суб'єктна модель, при якій автономія студента реалізується найбільшою мірою. Студент одночасно є і об'єктом, і суб'єктом навчання з чітко вираженою орієнтацією на самоосвіту.

*Н. А. Мовчанюк, старш. викл.,
Р. А. Гаращенко, старш. викл.,
кафедра іноземних мов*